

■ Φόβοι στο υπουργείο Οικονομίας για περικοπές στην κοινοτική συμμετοχή από την ΕΕ

Δεκατρείς παρατυπίες σε έργα του ΚΠΣ-3

Το πρόβλημα έχει εντοπισθεί από τον Οκτώβριο του 2002

Του ΔΙΟΝ. ΣΤΑΜΠΟΓΑΝ

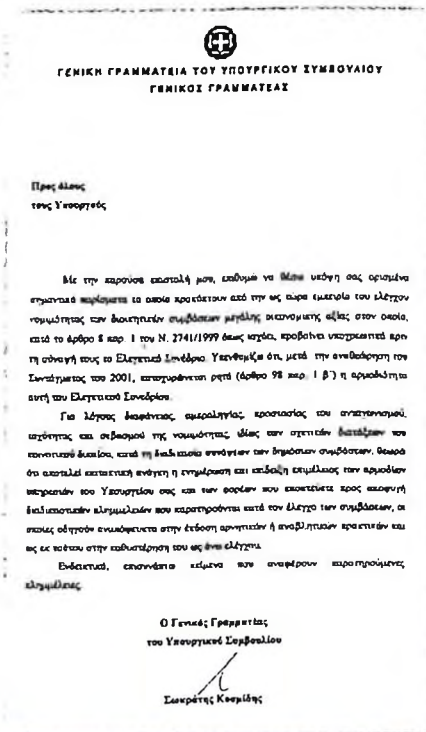
Δύο «γρόβιους δεσμούς» που έχουν σχέση με το ΚΠΣ-3 έχει να λύσει το συντομότερο δυνατόν ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Ν. Χριστοδουλάκης, συνεπικουρούμενος από τον υφυπουργό κ. Χρ. Πάχτα. Πρόκειται για τους ελέγχους που πραγματοποιούνται στα έργα που έχουν ενταχθεί στο ΚΠΣ-3, η έκταση και η μορφή των οποίων οδηγούν σε «κόντρες» του υπουργείου Οικονομίας τόσο με άλλα υπουργεία όσο και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η έκταση του προβλήματος έχει εντοπισθεί από τον Οκτώβριο του 2002, αλλά από τότε δεν έχει γίνει τίποτε ουσιαστικό για να προληφθούν οι επιπτώσεις που μπορεί να οδηγήσουν ως και στην επιστροφή (παρκατάληψη) κοινοτικών κεφαλαίων.

■ Τα δύο μέτωπα των ελέγχων

Το Οκτώβριο συνέβησαν δύο σημαντικά γεγονότα σε σχέση με το ΚΠΣ-3. Το ένα αφορά το «εσωτερικό μέτωπο» των ελέγχων και το άλλο το «εξωτερικό μέτωπο». Ειδικότερα:

- Στο «εσωτερικό μέτωπο» και «υτέρα από επανειλημμένες συζητήσεις για το ΚΠΣ-3 στο Υπουργικό Συμβούλιο διαπιστώνεται ότι ορισμένοι υπουργοί δεν ελέγχουν την κατάσταση σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες εκτέλεσης έργων, με αποτέλεσμα να εξαγωγαστεί ο γενικός γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σωκρ. Κοσμίδης να αποστείλει επιστολή σε όλους τους υπουργούς επισημαίνοντας σειρά παρατυπιών. Λίγα εικοσιτετράωρα αργότερα ο υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρ. Πάχτας ανακοινώνει τη δημιουργία μιας νέας υπηρεσίας «εσωτερικού ελέγχου», η οποία όμως ως τώρα δεν έχει συγκροτηθεί. Στην επιστολή του προς τους υπουργούς ο κ. Κοσμίδης αναφέρει μεταξύ άλλων και ότι κατά τον έλεγχο των συμβάσεων του Δημοσίου παρατηρούνται διάφορες διαδικαστικές πλημμέλειες που οδηγούν αναπόφευκτα στην έκδοση αρνητικών ή αναβλητικών πρακτικών και ως εκ τούτου στην καθυστέρηση του ως άνω ελέγχου. Μεταξύ των σφαλμάτων και των παρατυπιών αναφέρονται και τα εξής:

 1. Οι υποβαλλόμενοι προς

Η επιστολή του γενικού γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδη προς όλους τους υπουργούς

- έλεγχου φάκελοι έχουν σοβαρότερες (!) ελλείψεις.
- 2. Δεν τηρούνται οι απαραίτητοι κανόνες δημοσιότητας.
- 3. Τα σχέδια σύμβασης δεν υποβάλλονται ταυτόχρονα με τον οικείο φάκελο.
- 4. Έργα και προμήθειες σε επιχειρησιακά προγράμματα που υλοποιούνται μέσω του ΚΠΣ-3 δεν εντάσσονται στο ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών.
- 5. Η βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών στο σύστημα μελέτη - κατασκευή δεν συνοδεύεται από αναλυτικό κείμενο ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση των βαθμολογιών.
- 6. Σε πολλές περιπτώσεις με τις διακηρύξεις καλούνται μόνο οι ημεδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις.
- 7. Με υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζομένου «αντικαθίστανται» τα δικαιολογητικά τα οποία συμπληρώνονται μετά την ημερομηνία διεκτέλεσης του διαγωνισμού (αυτό και μόνο μπορεί να οδηγήσει σε ακύρωση του διαγωνισμού).
- 8. Απουσία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων «υτέρα από μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

- 9. Μη νόμιμος αποκλεισμός εργοληπτικών επιχειρήσεων στο στάδιο της αξιολόγησης προσφορών στο σύστημα μελέτη - κατασκευή.
- 10. Ανατιολόγηση γνώμη του τεχνικού συμβουλίου δημοσίων έργων σχετικά με την επιλογή του συστήματος μελέτη - κατασκευή.
- 11. Μη αξιολόγηση στη διαδικασία προεπιλογής της επιρροής κάθε υποκρίτηρου στην τελική βαθμολόγηση του διαγωνιζομένου στο Α' στάδιο.
- 12. Μη υποβολή εγγράφου της διεύθυνσης μητρώου του ΥΠΕΧΩΔΕ για τη μη ύπαρξη επιβαρυντικών στοιχείων σε βάρος του αναδόχου του δημοσίου έργου.
- 13. Γνωμοδότηση αναρμόδιου οργάνου επί αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν πριν από το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών.

■ Οι έλεγχοι της ΕΕ

● Στο «εξωτερικό μέτωπο» ο «γρόβιους δεσμός» αφορά τους ελέγχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και κυρίως

αυτούς που αφορούν την «ουρά» του ΚΠΣ-2, περίπου 500 δισ. δρχ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιμένει να ελέγξει τα «υπόλοιπα» του ΚΠΣ-2 με τους ελεγκτικούς μηχανισμούς του ΚΠΣ-3 υποστηρίζοντας ότι πολλά από τα έργα του προηγούμενου πακέτου είναι γέφυρες, δηλαδή συνεχίστηκαν με το ΚΠΣ-3. Αν όμως γίνουν με τον τρόπο αυτό οι έλεγχοι, είναι αμφίβολο να εγκριθούν οι δαπάνες ύψους 500 δισ. δρχ., δεδομένου ότι, όπως συνήθίζεται σε τέτοιες περιπτώσεις, οι πάντες βιάζονται να κλείσουν τις γέφυρες. Το υπουργείο Οικονομίας υποστηρίζει ότι οι έλεγχοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουν εξελιχθεί σε «μείζον θέμα», διότι γίνονται όλο και περισσότεροι και εκτενέστεροι και ότι «η διαφάνεια δεν μπορεί να αποτελέσει ανασταλακτικό παράγοντα της ανάπτυξης». Σύμφωνα με τον υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κ. Ν. Χριστοδουλάκη, περίπου 22 δισ. ευρώ αποτελούν την «ουρά» των ΚΠΣ-2 των κρατών-μελών της ΕΕ, εκ των οποίων ποσό 1,87 δισ. ευρώ αφορά την Ελλάδα. Τα ποσά αυτά είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη της ΕΕ και πρέπει να αποδεσμευθούν με απλοποίηση διαδικασιών και ελέγχων. Εξάλλου οι έλεγχοι θα πρέπει να υπηρετούν, σύμφωνα με τον κ. Χριστοδουλάκη, τέσσερα (4) κριτήρια: Οι έλεγχοι να είναι ισότιμοι για όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ, να έχουν δυνατοίτητα προσαρμογής αλλά να μην εφαρμόζονται αναδρομικά, να γίνονται αναλογικά με την έκταση των έργων και να τελειώνουν γρήγορα ώστε να μπορούν να ολοκληρώνονται τα έργα. Από την πλευρά της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι έλεγχοι:

- Είναι ισότιμοι εκ των πραγμάτων.
- Προσαρμόζονται συνεχώς και αναδρομικά γίνονται μόνο για τα έργα «γέφυρες».
- Δεν προσδιορίζονται μόνο από την έκταση των έργων αλλά και από μια σειρά άλλα κριτήρια (πολυπλοκότητα, καινοτομία, κόστος ανά στάδιο, αριθμός εμπλεκόμενων κ.ά.).
- Τελειώνουν το συντομότερο δυνατό.

Τέλος, επισημαίνεται ότι και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ελέγχεται από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, και ειδικά για τα οικονομικά, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο.